

MILJÖPARTIET DE GRÖNAS BUDGETFÖRSLAG FÖR DANDERYD 2017

FÖR EN MILJÖ FÖR VÅRA ÄLDRE I NUTID OCH FÖR VÅRA BARN I FRAMTID

**GRÖNA AVTRYCK FÖR ETT EKOLOGISKT, EKONOMISKT OCH SOCIALT
HÅLLBART DANDERYD MED STÄRKT DEMOKRATI**

DET GRÖNA HÅLLBARA SAMHÄLLSBYGGET I DANDERYD

Brundtlandrapporten 1987 förtydligade begreppet *Hållbar utveckling* med att det knyter ihop hållbarheten i ekosystemen med de sociala och ekonomiska utmaningar mänskligheten står inför. Idag är utmaningarna minst lika relevanta och Danderyd är inte undantaget. Som en ytterligare dimension vill Miljöpartiet i Danderyd värna om demokratin som idag är utsatt för starka hot.

ETT EKOLOGISKT HÅLLBART DANDERYD

Danderyd är en välmående kommun i ett välmående Sverige. Välmåendet yttrar sig tyvärr i att vi lever över våra tillgångar ur ett ekologiskt perspektiv. Bekvämlighet och gammal vana gör att vi inte tar hoten på allvar. I Danderyd är *transporterna* och *maten* de områden som har störst klimatpåverkan. E18 är den lokalt största föroreningskällan för luften, marken och vattnet. Även som bullerkälla stör trafiken många invånare. Planerna på att tunnelförlägga och överdäcka E18 ger oss inte bara stora möjligheter att hantera dessa avigsidor. Vi får också möjlighet att utveckla kommunen på många bra sätt. Vi kan bygga en tät och levande stad som tar vara på våra behov av bostad, arbete, social samvaro, kultur och handel. En välfungerande medborgardialog utgör en viktig förutsättning för en framgångsrik utveckling på dessa områden.

Naturen

Om Danderyd ska vara en attraktiv kommun även i framtiden behöver kommunens gröna och blåa värden ett bra skydd. Utan de värdefulla grönområdena, vattendragen och sjöarna blir människors tillgång till naturliga rekreationsområden mycket begränsade samt naturens behov av ekologisk balans och mångfald åsidosatt. Ekosystemtjänster är dessutom underskattade "gratistjänster" som alltför lätt och ofta utplånas vid hårdhänt exploatering.

Rinkebyskogen och Altorpsskogen ingår i Rösjökilens som sträcker sig över sex norrortskommuner som ett långt sammanhängande grönt stråk. Det är en av Storstockholms tio gröna kilar som ger människor närhet till natur och skapar förutsättningar för ett rikt djur- och växtliv. Det är av största ekologisk betydelse att sambanden från Rinkebyskogen till Altorpsskogen och Ekebysjöns naturreservat förbättras och upprätthålls för att inte råka ut för ekologisk utarmning.

Danderyd har ett sällsynt värdefullt bestånd av ekar och tallar och en rik biologisk mångfald i många villaträdgårdar. Med bättre kunskap hos både beslutsfattare och allmänheten kan oaktsam utarmning förhindras. Med digitala "verktyg" och riktade informationsinsatser blir skyddet bättre.

Noraån förbinder Ekebysjön med Nora träsk och Edsviken. Inslagen av vatten utgör ett såväl visuellt som ekologiskt viktigt inslag i Danderyds landskapsbild. Vattenstatusen är dock allt annat än god vilket framförallt beror på förorenat dagvatten från trafiken. Med våtmarker, infiltration och mekanisk rening kan statusen åter bli god och vi kan få fler arter istället för igenväxning och utarmning.

Exploatering av Centrala Danderyd

Vid utveckling av det Hållbara Danderyd behöver hänsyn tas till både människor och naturliga resurser i allt från utformning till materialval.

Bygg ihop

inte isär kommundelar och människor

Bygg mångfunktionellt

inte bara för bostäder utan även för arbete, kultur och rekreation

Bygg flexibelt

byggnaderna står under lång tid och ska kunna anpassas till ny användning

Bygg med hållbara byggnadskonstruktioner

med förnybart material, framför allt i trä

Skapa naturliga mötesplatser

för boende, yrkesverksamma och besökare

Skapa rekreativa miljöer

för fritid och avkoppling

Bygg trygga stråk för oskyddade trafikanter

med separera gång- och cykelbanor

När vi bygger Centrala Danderyd ska vi i markanvisningar ställa krav som präglas av modern och hållbar stadsbyggnad – inga fler okänsliga exploateringar.

ETT SOCIALT HÅLLBART DANDERYD

Hälsa

Social investeringsfond för bättre psykisk hälsa har länge funnits i flera kommuner. Kommunen avsätter medel till en social investeringsfond för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Målet är att ingripa tidigt och bryta negativ utveckling hos barn och unga. Den psykiska ohälsan hos våra unga är ett stort samhällsproblem. Från den sociala investeringsfonden kan verksamheterna i kommunen söka pengar. Pengarna går till projekt som utvecklar arbetet och som stärker folkhälsan i kommunen.

Öppna jämförelser

För sjätte året i rad har Socialstyrelsen och Sveriges kommuner och landsting (SKL) gemensamt publicerat *Öppna jämförelser om stöd, vård och omsorg till äldre, barn och unga, funktionsnedsatta och brottsoffer*. Syftet är att ge beslutsfattare ett underlag för uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten och även ett jämförelseresultat med andra kommuner. Danderyd har många områden där lagstadgade krav inte uppfylls.

För att en kommun ska kunna utvärdera resultatet krävs både förståelse för och analys av vad som påverkar varje enskild indikator. Egna analyser och uppföljningar är nödvändiga för att kunna prioritera åtgärder som behövs för en kvalitetsutveckling.

Förskola och skola

Satsning på förskola och skola är en investering för framtiden. En förutsättning är tillgång till behöriga lärare som har tid även för elever med särskilda behov. Varje skola behöver också ha tillgång till ett eget bibliotek.

En god ventilerad skolmiljö, fri från giftiga kemikalier och med kontinuerligt underhåll, ger en bra arbetsmiljö för såväl elever som personal. Egna tillagningskök ger godare mat. En god elevhälsa kräver tillgång till psykologer och kuratorer och är även viktig för att skapa trygghet, trivsel och arbetsro.

Integration och bostäder

Många människor söker sig till vårt land p.g.a. krig, terror och förföljelser. För att ge de nya invånarna en fristad behövs en effektiv och genomtänkt integrationsplan. Integration kräver en bostadsförsörjningsplan med en mångfald av olika bostadstyper och upplåtelseformer. Särskilt viktigt är att bygga prisvärda lägenheter som våra unga och gamla har råd att bo i.

Anhörigomsorg

Att vara anhörigvårdare är att arbeta dygnets alla timmar och årets alla dagar. Det är frivilligt och utgör ett stöd till kommunens insatser. Socialnämnden är enligt 5 kap 10 § Socialtjänstlagen skyldig att erbjuda stöd till anhörigvårdare. Riksrevisionen har riktat skarp kritik mot kommuner som utnyttjar anhörigvårdare. Enligt Riksrevisionen står anhöriga för 17 % av kommunens kostnader.

För att socialnämnden ska kunna fullgöra de uppgifter som lagstiftningen och Danderyds *Värdighetsgaranti för äldreomsorgen* anger krävs tillräckligt med resurser. Det finns en tydlig koppling mellan Riksrevisionens kritik, socialnämndens ej verkställda beslut och kommunstyrelsens förslag att minska socialnämndens budgetram med 3,3 miljoner kronor. Vare sig kommunens övergripande mål om trygghet och värdighet i äldreomsorgen eller socialnämndens inriktningsmål kan budgeteras bort.

Kultur och fritid

Kultur handlar om bildning, livskvalitet och delaktighet. Fysisk rörelse är viktigt för både vårt fysiska och psykiska välbefinnande. Det behöver finnas gott om möjligheter till spontanidrott. Medskapande mötesplatser är betydelsefulla för trivsel och gemenskap - det är inte minst viktigt för alla våra nyanlända kommuninvånare. Resurserna till idrott, kultur och andra fritidsaktiviteter ska fördelas med fokus på jämställdhet och jämlikhet.

ETT EKONOMISKT HÅLLBART DANDERYD

Cirkulär ekonomi

I det hållbara samhället är kretsloppstänkandet centralt även i ekonomiska frågor. Resurser ska återskapas och inte förbrukas. Produkter ska utformas så att de går att reparera och återanvändas istället för att slängas. Produktion och transporter ska ske på ett sätt som inte tär på jordens bärformåga.

Välfärdens driftsformer

ska vara solidariskt finansierade. Inom skola, vård och omsorg välkomnar Miljöpartiet såväl kommunala som privata aktörer. Debatten om privat eller offentlig drift ska inte skymma medborgarperspektivet och nyttan för brukarna. Det är positivt att nya bostäder och korttidsboenden planeras men boendeproblemen finns här och nu och har funnits mycket länge. För Miljöpartiet är det också en mänsklig rättighet att äldre ska kunna välja sin egen boendeform.

Skatten

Med lagföljksamhet, förebyggande insatser och satsningar på barn, unga och äldre får vi både på kort och lång sikt ett mänskligare och ekonomiskt mer hållbart samhälle. Besparingar och avskedanden för att bl.a. klara budgeten har nått vägs ände. Omsorgen om våra barn, ungdomar och äldre är skälet till att Miljöpartiet föreslår en höjning av skattesatsen med 11 öre vilket innebär ett budgettillskott på ca 13 miljoner kronor. Det gällande regelverket kan inte budgeteras bort.

ETT DEMOKRATISKT STÄRKT DANDERYD

Ökat medborgarinflytande - inte bara vart 4:e år

Inflytande är en demokratisk rättighet. Idag engagerar vi oss alltmer på olika arenor och inte minst de sociala medierna har blivit mötesplatser. Danderyds kommunfullmäktige har 2011 och 2013 avslagit Miljöpartiets motioner att införa möjligheten för danderydsborna att lämna skriftliga *Medborgarförslag*. Väl mottagna och tillvaratagna förslag från medborgarna leder till ökad delaktighet i den kommunala verksamheten vilket i sin tur ger bättre beslut, färre överklaganden och sänkta kommunala kostnader.

Huvuddelens av kommunens budget går till unga och äldre. Deras kunskaper, erfarenheter och värderingar är en värdefull resurs i det kommunala arbetet. Miljöpartiet anser att det är viktigt för våra barns utveckling och för våra äldres värdighet att de har inflytande och känner sig delaktiga i frågor som berör dem.

Medborgardialog och debattforum på nätet

Miljöpartiet i Danderyd har länge efterfrågat en aktiv *Medborgardialog* som en levande del i kommunens verksamhetsstyrning. Den påbörjade dialogen om E18 och Centrala Danderyd är mycket lovvärd och måste fortsätta. Redan 2011 utlovade Danderyds kommun en ny hemsida med ett debattforum. Ännu idag saknas ett *öppet debattforum* på hemsidan. Debatten ska vara en tvåvägs kommunikation och inte bara avse en av majoriteten utvald fråga som i samrådet om E18/Centrala Danderyd. Låt medborgarna också få debattera egna angelägna frågor.

Miljöpartiet vill möjliggöra ett Hållbart Danderyd med biologisk mångfald, ekosystemtjänster, människan i centrum, jämställdhet och rena transporter. Det ska finnas en mångfald av boendeformer - såväl privata och kommunala hyres- och bostadsrätter. Satsningar på vår politik leder till ett Danderyd med bättre hushållning med våra resurser - mänskliga, naturens och de finansiella.

ÄNDRINGSYRKANDE NYTT ÖVERGRIPANDE MÅL

Danderyds kommun ska verka för att skydda, tillgodose och främja alla kommuninvånarens mänskliga rättigheter inom samtliga kommunala ansvarsområden

ÄNDRINGSYRKANDE BUDGET

KOMMUNSTYRELSEN

Drift

Framtagande av en bostadsförsörjningsplan	100 tkr
Förstudie om inrättande av ett fastighetsbolag i Djursholms AB regi för byggande av nya hyresrätter med eget kapital och en marknads- mässig belåning	0 kr
Fortsatt medborgardialog E18 Centrala Danderyd, översiktsplan mm	150 tkr
Avgångsvederlag Tekniska Kontoret	912 tkr
Inrättande av ny tjänst <i>Hållbarhetschef</i> (ändrad tjänst Miljösamordnare)	200 tkr
Framtagning av miljöutbildning för nyanställda	100 tkr
Framtagande av miljöbokslut samt medborgardialog om miljöprogram och miljöbokslut	100 tkr
Genomförande av workshop med politiker och tjänstemän från alla nämnder i samband med den årliga revideringen av Miljöprogrammet	150 tkr
Kartläggning för samordning av kommuntransporter	100 tkr
Framtagande av definitionslista för respektive nämnd så att rätt begrepp och nomenklatur används i kommande budget- och redovisningsarbete	0 kr

Brottsförebyggaren tillförs extra medel till förstärkt bemanning inom förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism och värnande av den kommunala demokratin 400 tkr

Utreda byggandet av korttidsboende enligt modulprincipen för Karlshäll 2 och 3 50 tkr

Utreda behovet av en social investeringsfond för socialt förebyggande arbete 100 tkr

Införande av *Barnchecklista* att användas som underlag för barnkonsekvensbeskrivning av beslut 10 tkr

BYGGNADSNÄMNDEN

Drift

Inrättande av deltidstjänst ansvarig för miljökonsekvensbeskrivningar 180 tkr

Investering

Inskanning av förrättningsarkivet 100 tkr

FASTIGHETSNÄMNDEN

Drift

Medlemskap i Sweden Green Building Council och implementering av SGBC certifieringssystem vid ny- och ombyggnationer 50 tkr

Framtagande av en *underhållsplan* som bygger på inköpt fastighetsdatabas 100 tkr

Tidigarelägga framtagandet av en handlingsplan för Gifffri miljö i fastigheter och anläggningar 100 tkr

KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

Drift

Utökad satsning på samarbetsorganisationen *Ungt Fokus* och *Fritidsgårdarna* med inriktning mot barns och ungdomars psykiska ohälsa och drogrelaterade problem

Ungt Fokus tillförs förstärkt bemanning inom drogförebyggande arbete 400 tkr

Fritidsgårdarna tillförs förstärkt bemanning 400 tkr

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Drift

Påbörja provtagning av de förorenade områden som kartlagts 100 tkr

TEKNISKA NÄMNDEN

Drift

Omfördelning av utlägg för avgångsvederlag Tekniska Kontoret + 912 tkr

Park och natur

Inventering av värdefulla träd 50 tkr

Förstudie om införande av biotopdatabas 10 tkr

Energi och klimat

Framtagande av solkarta för installation av solenergianläggningar 100 tkr

Energi- och klimatrådgivning till invånare, företag och föreningar 200 tkr

VA och avfall

Avtalsförhandlingar om Returpark med SÖRAB 10 tkr

Vatten och avlopp

Regelbundna vattenprover 50 tkr

Investering

Gata och trafik

Tidigarelägga åtgärder för säkrare och utökad gång- och cykeltrafik 1 000 tkr

Vatten och avlopp

Dagvattenrening 1 000 tkr

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Nytt mål

I ett rättighetsperspektiv främjas alla barns och ungdomars grundläggande rätt till utbildning med respekt för deras lika värde och individuella rättigheter

Drift

Framtagande av en strategi för Elevhälsan i syfte att förebygga psykisk ohälsa hos barn och unga 100 tkr

Vidareutbildning av barnskötare till förskollärarkompetens 1 600 tkr

Utredning om införande av "Aktiv naturskola" i grundskolan 100 tkr

Konkurrenskraftiga lärarlöner - fastställs av lönestrategiska gruppen

Konkurrenskraftiga förskollärlöner - fastställs av lönestrategiska gruppen

SOCIALNÄMNDEN

Nytt mål

I ett rättighetsperspektiv främjas alla kommuninvånarens grundläggande rätt till Social trygghet med respekt för deras lika värde och individuella rättigheter.

Drift

I enlighet med socialnämndens hemställan hos kommunstyrelsen yrkas följande:

Socialnämnden erhåller en ramförstärkning 2 000 tkr

Hur fördelningen ska genomföras ligger hos nämnden att besluta. Inom detta beslut föreslås följande: En hållbar utvärdering och uppföljning av verksamheten utifrån *Socialstyrelsens och SKL:s Öppna jämförelser 2016* för alla kommuner gällande

- ekonomiskt bistånd
- hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden
- missbruks- och beroendevård
- social barn- och ungdomsvård
- socialtjänstens krisberedskap
- våld i nära relationer (tidigare brottsoffer)
- stöd till personer med funktionsnedsättning
- äldreomsorg
- kommunal hälso- och sjukvård.

Lönehöjningar till socialsekreterare 2 000 tkr

Utvecklingsledartjänst 700 tkr

Inrättande av samordnare för integration av flyktingar i samarbete med enskilda, föreningar och näringsliv 300 tkr

Framtagande av en hållbar och genomtänkt integrationsplan för kommunens nya invånare 100 tkr

Höjning av äldrepeng inom vård- och omsorgsboende med 1 800 tkr

Höjning av hemtjänstchecken 800 tkr

Framtagande av handlingsplan för anhörigvård och stöd 100 tkr

Extra satsning på Kvinnojouren 100 tkr

BUDGETYRKANDE

Drift

12 910 tkr

Investering

2 100 tkr

FINANSERING

Utdebitering skattesats (KS budget 17:35 kr + 11 öre)

17:46 kr

Carolin Robson, gruppledare